

KATEGORISERINGSMETODEN: SÅDAN KAN I BL.A. TEMATISERE

Hvad kan metoden bruges til?

Metoden gør det muligt at se på tværs og finde mønstre i det materiale og viden som netværket har, ved at analysere det ud fra forskellige analysekategorier. Metoden er en kombination af flere forskellige analysekategorier, som kan udskiftes eller suppleres med andre kategorier alt efter behov. Når I har gennemført processen, har I et overblik over jeres materiale, som kan hjælpe jer til at finde de temaer I skal arbejde videre med i netværksarbejdet. Det kan være nødvendigt at supplere metoden med en prioriteringsmetode, som gør det muligt for jer at prioritere, hvilke temaer I skal arbejde videre med i netværksarbejdet. Det kan du læse mere om senere i kapitlet.

Hvad skal du bruge for at udføre metoden?

- Det indsamlede materiale fra netværkets arbejde, bl.a. billeder, interviews, noter, citater og lignende fra opdagelsesfasen, centrale indsigter fra netværkets fagligheder, kompetencer og borgerperspektiver, udfoldelsen af temaet og lignende.
- Tape eller lærertyggegummi (elefantsnot) til at hænge al materiale på væggen.
- Kuglepenne eller tuscher, eventuelt overstregningstuscher.
- Plancher og post-its.

Hvordan udføres metoden?

Trin 1: Præsenter kategorierne

Som netværksleder skal du på forhånd have udvalgt mellem 2-4 kategorier som deltagerne skal lede efter i netværkets viden og materiale med henblik på at finde mønstre og temaer. Det kan f.eks. være borgerportrætter, værdier, vandrehistorier eller lignende. Se næste side for inspirationskategorier som du kan bruge til analysen. Præsenter kategorierne for deltagerne og arbejd med første kategori ud fra trin 2 og 3, derefter anden kategori, tredje og fjerde, inden I fortsætter til trin 4, hvor det er på tide at se på tværs af kategorierne.

Trin 2: Individuel gennemgang af materialet (10-15 minutter pr. kategori)

Deltagerne leder hver for sig efter den første kategori i materialet og noterer dem på post-its som hænges op på materialet. Er der noget der går igen, nogle temaer eller spor som er tydelige i materialet?

Trin 3: Fælles analyse og opsamling (10-25 minutter pr. kategori)

Deltagerne deler deres tanker om kategorien med hinanden – hvad bliver de optagede af i materialet, når de analyserer det ud fra kategorien? Saml alle post-its på en planche for hver kategori eller skriv de forskellige perspektiver op på en planche. Drøft planchen – hvilken betydning har kategoriens perspektiver for praksis? Hvilke konsekvenser har de for borgerne og for arbejdspladsen? Kredser kategorien om det samme tema – tre temaer eller flere? Led efter sammenhænge og modsætninger i hver kategori. Gør det samme med de andre kategorier.

Trin 4: Tværgående mønstre og temaer

Drøft i plenum eller i mindre grupper, hvad der viser sig ud fra de forskellige kategorier. Er der noget der går på tværs, nogle temaer eller spor der bliver synlige i analyserne og som giver anledning til videre netværksarbejde? Det er her I snævrer ind og prioriterer nogle temaer frem for andre.

EKSEMPLER PÅ KATEGORIER SOM I KAN ANALYSERE OG TEMATISERE MED

Læs mere om de enkelte kategorier i metodesamlingen.

Skjulte skatte

...er et uudnyttet potentiale på arbejdspladsen, hos borgerne, hos de pårørende, hos virksomheder og andre steder, som I ikke tidligere har været opmærksomme på. Det kan bl.a. være et ledigt lokale eller et transportmiddel, kompetencer hos medarbejdere eller pårørende, der ikke er sat i spil, evner hos borgerne som ikke bliver brugt, lyst til at yde et stykke frivilligt arbejde eller mulighed for at udnytte kompetencer på tværs.

Paradoks

...er udtalelser, handlinger, indretning osv. som tilsyneladende er selvmodsigende eller fornuftsstridigt. Et eksempel fra KL er "Kommunen har bæredygtighed og rent miljø højt på dagsordenen, men alt affald ryger i samme container og til møderne er der plastflasker med kildevand". At lede aktivt efter paradokser kan give en konkret retning på temaet og er en god måde at se på tværs af materialet.

Vandrehistorier

...er historier, der ofte bliver fortalt i en organisation eller institution. Det kan være myter, fordomme, antagelser om hinanden og omverdenen, vittigheder og stereotyper. Vandrehistorierne giver et indblik i de forestillinger, som fylder hos borgerne, medarbejderne og andre.

Værdier

...giver viden om, hvilke ønsker der er ift. at fremme bestemte værdier og hvilke aktører der ønsker dem. Måske ønsker borgerne **øget kvalitet**, mens medarbejderne ønsker bedre **koordinering** med andre afdelinger. Hvis I allerede har arbejdet med værdi i netværket, så er det oplagt at tage udgangspunkt i de værdier I har udvalgt i jeres tidligere arbejde. **Hvis ikke, så er det på tide at tænke værdi ind i netværksarbejdet.** Hvilke værdier er vigtige at forfølge fremadrettet i netværksarbejdet?

Lav dine egne kategorier...

Prøv dig frem. Kategorier kan være rigtig mange ting. Det handler blot om at skabe en ramme, som netværksdeltagerne kan bruge til at analysere materialet med. Det kan være meget temabestemt – f.eks. det sidste nye **buzzword** indenfor det tema I arbejder med. Det kan være en kategori der hedder "**det vi vil have mere af**", "**det vi vil have mindre af**", "**det der overrasker**" eller "**det der engagerer**".

Brugerportrætter

...er en beskrivelse af en typisk bruger ift. en offentlig service. Hvad siger materialet om brugerne – hvad er deres alder, sociale liv, uddannelse, sundhedstilstand osv. Det vil typisk være muligt at identificere mellem 3-10 brugerportrætter, og på den måde kan I få et godt overblik over, hvilke forskellige typer brugere, som man skal tage højde for i en given offentlig service. Man kan også lave **virksomheds- og medarbejderportrætter**. Dem kan du læse yderligere om i metodesamlingen.